

KMETSKI LIST

Številka 5

Ljubljana dne 1. februarja 1939

Leto XXI

Pravica do življenja

Počasi, a vztrajno zmaguje v javnosti spoznanje, da kmet ni predmet za romantično navdušenje, ampak temeljno važen člen človeške družbe, ki pa je danes, kljub svoji pomembnosti in vzlic naglašanju njegove važnosti potisnjen ob tla in na stran. Romantično opevanje vasi, kmeta in njegovega dela se je umaknilo

licemerskemu dobrikanju

in laskanju, ki v bistvu ni nič drugega kakor mamilo za kmeti sloj. S tem mamilom ga hočejo verižniki in politični špekulantje uspavati, da bi jim ob zamaknjenosti sam v svojo pomembnost bil še dalje slepo orodje za njih sebične namene in predmet najgršega izkoriščanja. Tisti, ki so nekoč bili v kmeta romantično zaverovani, mu vsaj niso premišljeno hoteli nič hudega. Kajti priznati je treba, da je kmetu kljub vsem težavam, ki so ga trle, nekoč bilo boljše kakor mu je danes. Njegovo delo je bilo dejansko bolj cenjeno kakor je danes in je bilo v veliko bolj zdravem sorazmerju z industrijsko proizvodnjo. Poleg tega je bila že razmeroma majhna, recimo srednja kmetija v dosti izdatnejšem pomenu in obsegu gospodarska celota zase kakor dandanes.

Danes vse te lepote v nekdanjem obsegu ni več. Njeno mesto je zavzel

Neizprosen boj

za obstoj, ki se iz dneva v dan stopnjuje in zavzema vedno bolj brezobzirne oblike. Prišli smo že tako daleč, da naša zemlja našega človeka več ne redi. Kljub vsemu garanju si kmeti človek na njej ne more priboriti vsaj približno človeškega življenja.

Nič pa seveda zgaranemu trpinu ni pomagano, če ga kdo pomiluje, zraven pa neusmiljeno stiska iz njega še zadnje življenjske sokove. Podlost in hinavščina je, če kdo govori kmetu: »Siromak si, toda tvoja družbena vrednost je neprecenljiva!« — zraven se pa niti ne zmeti za to, kako bi pomagal kmetu to družbeno vrednost gospodarsko in socialno uveljaviti, ampak le molze z znanim in na kmetih tako osovraženim: »Daj, daj in zopet daj!«

V takih razmerah ni nič čudnega, če kmet obupuje.

Naj kdo še tako vneto zatrjuje, da so vse te grozeče sence neke notranje, duhovne krize, nekakšnega svobodomiselnosti, mu tega vendar ne moremo verjeti, ker nam vsakdanja realnost dokazuje čisto drugače. Prav v preteklem letu smo imeli pogosto priliko videti, da si je segel po življenju človek, ki mu je bilo vsako svobodomiselnost tuje, da je uničila plod svojega telesa dekle, ki je bila vse prej kakor brezverna ali celo brezbožna. Taki in enaki pojavi nas utrjujejo v prepričanju, da je

kmetsko gorje

prvenstveno gospodarskega značaja, s tem pa nam tudi že kažejo kakšnega zdravila in pomoči je potreben kmeti človek.

Naš prvi klic je: Vrnite kmetu zemljo! Razdelitev zemljiške posesti v Sloveniji nikakor ne odgovarja dejanskim potrebam ljudstva. Mi, ki sami nimamo dovolj, ne bi smeli niti orala svoje zemlje puščati v nekmeti roke, celo pa ne v take, ki blagoslov te zemlje izkoriščajo v zasužnjevanje kmeta in delovnega človeka sploh. Tistim, ki se nam hlinijo s tarnanjem o naših težavah in s povečevanjem našega pomena, kličemo: Pojdite gledat v zemljiške knjige, popravite, kar je človeški pohlep proti na-

ravnim zakonom skazil, potem vam bomo verjeli! Najprej delo, potem beseda, v prvi vrsti pa brezpogojna odkritost in neolepšana resničnost!

Naš drugi klic: Zahtevamo pravičnejšo in boljše ureditev družbe! Kar smo že tolikokrat povedali, ponavljamo tudi danes:

Zahtevamo, da imej vsak pošten človek pravico do človeškega in človeka vrednega življenja.

Zato obsojamo vse oblike parazitstva (življenja na račun tujega dela), pa naj bo že vgnezdjeno med nami v taki ali drugačni obliki. Parazitstvo je tista strašna mora, ki nas tlači, je zver, ki nam pije kri. Parazitstvo kapitala, parazitstvo »boljše« družbe, parazitstvo privilegiranih stanov, oseb in ustanov, to je šiba, ki nas tepe. Ne, to je korobač, ki ga je spletel hudič človekovi zlobnosti in izprijenosti zato, da bi lahko žrl in se mastil na kmetskih žuljih.

Ljudska politika

Politika je lahko ljudska, lahko protiljudska. Če imajo listi, ki stremijo po politični moči, namen voditi politiko v korist ljudstva, imajo pošten namen. Če imajo namen, voditi politiko v svojo osebno korist ali v korist ustanov in skupin, ki stoje izven ljudstva, nimajo poštenega namena.

Skoraj vselej že namen sam tudi določa način, kako priti do politične moči. Ljudje, ki žele ljudstvu dobro, se ne polasčajo oblasti s sredstvi, ki dobroto izključujejo.

Med najnevarnejša sredstva pridobitve moči štejejo prevare, med surove štejejo dejansko nasilje. Ponavadi se oboje združuje, ker uspeh verjetno ne izostane.

Seveda je treba najti narod, ki se prevari, dá preslepiti in ki se nasilju podvrže.

Prvenstvena naloga ljudske politike

Prvenstvena naloga ljudske politike je, narod politično vzgojiti. K vzgoji spada dvoje: prikazovanje preteklosti na podlagi politične zgodovine, preiskavanje njenih pravilnosti in napak ter iskanje pouka za bodočnost. Pri tem iskanju je težišče v ugotovitvi političnih ciljev in določitvi načina njih dosege.

Izhodišče politike

Izhodišče politike mora biti načelo vsestranskega narodovega razvoja. Ne sme nobena smer narodnega udejstvovanja biti zapostavljena ali zanemarjena na škodo druge. Ravnotežje mora biti med duševnim usmerjanjem in iskanjem gospodarskih dobrin. Zgolj gojitev primeroma pobožnosti, a nepriznavanje umetnosti, pesmi, petja obremenjuje duha in ga onesposablja za skladen razvoj. Potiska ga v skrajnost, odkoder ni več jasnega pogleda na vso obilico drugih življenjskih vsebin. Usmerjanje v samo gospodarsko pridobivanje odtuji človeka duševnemu pojmovanju vrednot, ga postavi v kraljestvo, kjer vlada le surovost števila in mera užitka. Tu

ni mesta za kreposti, vse je izpolnjeno le s težnjo po bogastvu, denarju, blagu.

Osebna svoboda

Brez priznavanja osebne svobode ni kulture. Brez kulture ni politike, ki je končno le del celotnega razvoja. Zato vzgoja ni možna, če se načelo osebne svobode zanikuje. Tako svoboda zanikujejo neki svetovni nazori in jo tepta komunizem, ki se trdno drži Marksovih naukov, tajni duha in vse človeštvo vrednoti le kakor tvar. Teptajo pa jo tudi oni, ki pripisujejo vso veljavo le okorelim tvorbam.

Državam vladajo vendarle ljudje. Če so pridobili oblast, ji samovoljno odkazujejo naloge. Vsaka samovolja pa je dokazano bolj slaba kot dobra. In tako pridemo do sklepa, da ne more dobro vladati, kdor ne priznava drugemu državljanu osebne svobode.

V čem pa obstoji ta svoboda? Predvsem v tem, da smem svobodno misliti, da smem raziskovati vsakovrstne pojave in dejstva, da se smem svobodno izražati in svobodno opredeljevati ter končno pridobivati druge za svoje mišljenje in prepričanje. Ni pa svoboda v tem, da smem svojevoljno komu škodovati, da smem kršiti pravico, da smem s silo naganjati druge, da delajo, kakor hoče moja samovolja.

Javna korist

Edina v zakonu spoštovanja človeka do človeka utemeljena omejitev svobode je, da ta ne sme segati tako daleč, da bi bila škodljiva ali celo usodna za narod.

Izključevati moramo tedaj od osebne svobode vse, kar krši njeno bistvo samo. Zato moramo zanikati, da bi kdo imel pravico, z lažjo pridobivati oblast nad drugimi. Enako moramo to odrekati grobi sili. Sila ni samo zaklepanje telesa. Sila je tudi grožnja z lakoto, grožnja z nevarnostjo in podobno.

Vse to pa v končni posledici predstavlja usodno škodljivost za narod. Narodi, ki so en-

krat postali plen duhovnega ali drugega nasilja, se niti z neštetiimi žrtvami ne morejo več rešiti izpod navrženega jarma.

Kdor koli ni zmožen drugače dokazati svojega prav kakor z zvijačo, prevaro in silo, je grobokop naroda.

Narod pa ima pravico takega z vsakim sredstvom odstraniti.

Politika malih ljudi

Nikjer ni tako malo dejanskega poznavanja toka dogodkov, kakor med malimi ljudmi. Med kmetom, delavstvom, manj premožnim meščan-

stvom. V vedni nevarnosti za kos kruha neprestano na kolenih trepetajo pred vsemi, ki ga jim režejo, in vsemi, ki so s takimi zvezani.

Ljudska politika mora predvsem skrbeti, da ti zvedo resnico. Skrbeti, da se ti združijo v odporno telo, ki ne bo trepetalo pred prevaro, ne pred silo drugih, o kateri ve, da je le izraz njihove lastne slabosti.

Za tako politiko je prav danes dovolj vzroka, ker vidimo, kako se nasilja rušijo pod svojo lastno pezo in ko vidimo, kako nasilnikov sklonjene glave s težavo prikrivajo svoje poraze.

Dovolj vzroka pa je še bolj zato, ker k taki politiki kliče vest, vrhovna sodnica vseh ljudi.

Umirajoča vas

Hvala Bogu, menda se bliža konec tiste blazne in nezdrave dobe, ko je bil vsak poštnjak, ki se je pozanimal za vas in gledal v njeno resničnost, proglašen za »brezverskega liberalca« ali za še hujšo garjevo ovco. Vedno češče in bolj resno se pojavljajo glasovi, ki jih rodi spoznanje, da je socialni problem naše vasi vsenarodno vprašanje, ki ga ni mogoče rešiti z nobeno demagogijo kakršnega koli kalibra in tudi ne s strahom božjim.

Po vseh središčih Slovenije nastopajo socialni in prosvetni delavci najrazličnejših smeri, ki so vsi prišli do istega spoznanja: da namreč slovenska vas boleha in da je potrebna zdravila in pomoči.

Beg z zemlje zaradi lakote, nezaposlenost, neznosne gospodarske razmere na kmetih, pretirana in nevzdržna bremena, vse to so pojavi, ki ženejo kmetijskega človeka v obup in rode na drugi strani sadove, kakor: jetiko, propadanje morale, uboje, umore in tatvine ter ne v zadnji meri alkoholizem.

Ze pred dolgimi leti smo mi opozarjali na te pojave, a so nas takrat proglašali za puntarje,

ki sejejo nezadovoljnost med ljudstvo. Danes nepristranska statistika ugotavlja, da živi štiri petine slovenskega prebivalstva v vaseh, ki so najbolj zapostavljene.

Medtem ko mesta in trgi napredujejo, vasi nazadujejo, ker so tam razmere take, da je vse obsojeno v propast. Zaradi nezdravih higienskih razmer zahtevajo epidemije in nalezljive bolezni na kmetih največ žrtev. Največ dojenčkov pokosi smrt — na kmetih. Najbogatejšo žetev ima jetika — na kmetih! Tudi splošna umrljivost je še vedno največja na kmetih, kjer znaša povprečno 14,4%, medtem ko v mestu le dobrih 10%! Visoko umrljivost povzroča preslaba hrana, ali po domače povedano — stradanje ob prenapornem garanju.

Taka je danes poezija naše vasi. Kdor ima količkaj srca, kdor res človečansko čuti, ta bo zastavil vse svoje sile za to, da se te nevzdržne in neznosne razmere odpravijo in premagajo.

O vprašanju, ki je tako življenjsko važno za ves narod, bomo seveda še ponovno razpravljali in tudi skušali poiskati ter ugotoviti činitelje, ki so hoteli našo vas in ves narod pahniti v grob.

S pšenico je bilo posejanih 63,2 tisoč hektarjev zemlje, z ječmenom 186,6 tisoč hektarjev, z ržjo 33,9 tisoč hektarjev, z ajdo 31,3 tisoč hektarjev, s prosom 9,8 tisoč hektarjev, s koruzo 45 tisoč hektarjev.

Žetev je bila za 18 odstotkov boljša kot leta 1937.

Ob takih pridelkih ne bi smelo biti v Jugoslaviji delovnega človeka, ki bi neprosto voljno stradati.

Proti škodljivcem sadnega drevja

Pred kratkim je bila objavljena naredba banske uprave (>Službeni list« z dne 21. januarja 1939), ki vsebuje predpise o tem, kaj morajo lastniki zemljišč s sadnim drevjem izvršiti v zvezi z zatiranjem škodljivcev in bolezni. Predpisuje tudi kazni v denarju od 100 do 300 din v korist občinskega kmetijskega zaklada za one lastnike zemljišč, ki ne bi izvršili predpisanih ukrepov vsako leto do 15. aprila.

Kaj pravijo?

>Slovenec« 24. I. takole bere levite g. Adolfu Ribnikarju: »— dobro bi pa bilo (po >Večerniku« namreč, meni navedeni list — op. ur.), če bi se vgnezdila svobodomiselnost in marksistična literatura. Za g. Ribnikarja bi bilo menda najboljše, ko bi povsod na naši vasi brali njegov >Večernik«, ki si še do danes ni na jasnem, »kam drži na desno cesta, kam drži na levo pot?«

>Trgovski list« v letošnji 12. številki ugotavlja o nas Slovincih tole:

>Smo narod malih eksistenc in zato skromni v vseh svojih zahtevah, a tudi v svoji politiki. Malo večji pritisk in že smo pripravljeni, da odnehamo. Zato se tudi ne znamo s potrebno odločnostjo boriti za svoje potrebe in niti za

razvoj svojega gospodarstva, da bi mogli našim ljudem zagotoviti vsaj njih skromne eksistence. To se je že pokazalo neštetokrat, zlasti pa v boju s tujim kapitalom.«

V nadaljevanju polemike z ljubljanskim >Slovenecem« objavlja zadnja >Delavska politika« v letošnji 12. številki zanimiv uvodnik, kjer pravi med drugim:

>Katolicizem se v demokraciji sicer ne počuti povsem zadovoljnega, ker demokracija dovoljuje plemenito idejno in dejansko tekmovanje med različnimi nazori; toda pod totalitarnim nacionalizmom pa sploh ne uživa ne priznanja, ne pravice, ker vse mora moliti in slaviti pomezkega nacionalističnega >boga«.

Ne moremo si misliti, da se vsaj nekateri uredniki >Slovenca« ne bi zavedali teh dejstev, ne moremo si misliti, da ni vsaj nekaterih med njimi, ki niso pozabili na usodo katoliškega centra v Nemčiji, ne moremo si misliti, da ne bi bilo nikogar med njimi, ki ne bi spoznal, v čem je bila usodna zmeta avstrijskega političnega katolicizma. Moramo se skoraj nadejati, da nekdo med njimi vendarle razume nedaven lep primer v Belgiji, kjer so ponovno sestavili pod vodstvom demokratičnega socialista Spaaka socialistično-liberalno-katoliško vladno koalicijo, ki vodi Belgijo v mirnih vodah medsebojne strpnosti in splošne delavnosti proti prenapetemu nacionalizmu, ki ga v Belgiji vodi Degrelle.«

Trezno in pametno razmišlja >Je. se.« v letošnji 4. številki >Edinosti« o odnosih med Hrvatimi in Slovenci pa o tem, kako je tudi med Hrvatimi nekaj izkoreninjenec, ki pa seveda še ne pomenijo — Hrvatske.

H koncu bodrilno sklepa takole:

>Le verjemite, ti ljudje so vkljub vsemu hrvatstvu vedno pripravljene, da obnovijo bratske spomine izza Gubčevih časov in da skupno z vsemi ljudmi dobre volje gradijo usodo vseh Jugoslovanov. Seveda: odmev je vedno podoben tvojemu glasu, a tisti, ki se je z odprtih srcem bližal Hrvatom, bo — verjemite tudi to — med njimi našel mnogo dobrih ljudi, mnogo priščrčnosti.«

O kmetijski kulturi in časopisju objavlja mariborski >Večernik« 28. januarja zanimiva razmišljanja, ki jih končuje takole:

>Kakor ni meščan na svetu samo zato, da sedi v pisarni, kakor ni delavec zato, da stoji samo za strojem, tako tudi ni kmet zato na svetu, da se samo poti v potu svojega obraza. Kakor se lahko meščan kulturno izživlja v gledališču, kinu itd., prav tako je tudi kmet upravičen do svoje kmečke kulture, do kulture, ki je njegova, ki ga krepi pri delu in mu razširja obzorja. To obzorje mu bo pa razširil samo dober tisk.«

Kalifata nočejo

Turški minister za zunanje zadeve je v zvezi s poizkusom obnove kalifata v Kairu dejal, da je Turčija republika ter da zaradi tega ne more biti govora o tem, da bi postal predsednik turške republike kalif. Turčija smatra, da je vprašanje kalifata notranja zadeva zainteresiranih držav. Kalifat sam pomeni zastarelo ustanovo, ki povzroča samo nesreče in ne prinaša nobenih koristi. Minister je naglasil, da Turčija goji velike simpatije napram Egiptu in njegovemu mlademu kralju, da pa pri vsem tem vprašanje kalifata lahko izzove nesporazume med muslimanskimi državami. Minister je svojo izjavo zaključil z besedami, da bo Turčija na tem vprašanju tudi dalje zainteresirana.

■ V Zalarju, na skrajnem vzhodu ruske Sibirije, živi kmetica Sekletea Voločianina, ki je pravkar obhajala svoj 129. rojstni dan. Njena hči je stara 111 let, vnukinja pa tudi že čez 70. Vse tri ženske so še čvrste in zdrave. Sekletea še vedno lahko hodi in je tudi sicer tako prožna, da prihaja vsako leto v bližnji gozd — nabirat jagode.

Sarajevski nadškof o klerikalizmu

glasilo sarajevskega nadškofa Šarića >Katoliški tjednik« je napisal v nedavno priobčenem članku tole sodbo o klerikalnih strankah in o politikujoči duhovščini:

>Nobena politična stranka se ne sme isto- vetiti s cerkvijo in se predstavljati kot poklicna branilka in predstavnica cerkvenih in katoliških interesov. Prav tako se ne sme nobena politična stranka ponášati s katoliškim imenom, ker ni med politiko in cerkvijo nobene povezanosti. Cerkev ni bila osnovana za to, da bi urejevala pozemlske stvari, marveč je bila ustanovljena za to, da rešuje duše. To naj bi imeli stalno in vsikdar pred očmi duhovniki-politiki... Katoliške stranke spadajo danes že v preteklost. Zremo jih samo še v Belgiji, Švici, na Holandskem in na Slovaškem kot nesodobnostni pojav. Posnemati hočejo bivši nemški katoliški centrom, ki pa je tudi že propadel. Take stranke niso nikdar in nikjer dosegle kakih posebnih uspehov za cerkev in za katoliško stvar, ker niso bile dalekovidne in ustvarjajoče. Zato gledamo z velikim dvomom na slovaške ministre monsignore in na njihov fašistični režim... Nikdar ne rodi vmešavanje cerkvenih krogov v politiko nobenega blagoslovljenega sadu ne za cerkev, ne za narod. Cerkev in politika ne smeta biti pod enim króvom, ker sta to dva povsem različna svetova. Vera mora biti nad politiko, ker sicer škoduje sebi in politiki.«

Lanska žetev

Po podatkih kmetijskega ministrstva smo lani pridelali 738.040 centov pšenice, 210.636 centov ječmena, 356.696 centov rži, 234.506 centov ovsa, 643.429 centov koruze, 246.932 centov ajde, 86.824 centov prosa in 47.485 centov soržice.

Doma in drugod

Narodna skupščina

Je sklicana za 3. februarja. Pretresala bo poročila verifikacijskega odbora, ki je vse pritožbe odbil in potrdil vse mandate, kakor jih je določil Glavni volilni odbor. Debata bo trajala en dan. Za opozicijo bo poročal Miloš Tupanjanin. Drugi dan, 4. februarja, bo izvoljeno novo predsedništvo narodne skupščine. Za predsednika bo predlagan g. Stevan Čirič, kakor se govori v poslanskih krogih večine JRZ.

Sreski odbor

Jugosl. nac. stranke za ljubljansko okolico je šmel svojo sejo v četrtek preteklega tedna v Ljubljani. Seji je predsedoval tov. Ivan Pipan. Po poročilih tov. senatorja Iv. Puclja, ter bivših poslancev Milana Mravlje in Albina Komana se je razvila živahna debata o vseh perečih vprašanjih in napravil sklep o nadaljnjem političnem delu.

Seja omladine

V nedeljo se je vršila seja omladinskega banovinskega odbora Jugosl. nacionalne stranke v Ljubljani pod predsedstvom tov. inž. Jože Rusa. Politično poročilo je poslal tov. Milan Mravlje. Seja je bila posvečena pred vsem organizatornemu in propagandnemu delu.

Kraljev spomenik v Ljubljani

Odbor za postavitev spomenika kralju Aleksandru I. Zedinitelju se je odločil za osnutek, ki ga je predložil kipar Lojze Dolinar. Spomenik predstavlja kralja Aleksandra na konju na visokem podstavku. Lik kralja na konju bo ulit iz bron, podstavek pa iz cementsa, obložen z marmorjem. Ob straneh podstavka bodo reliefi kraljevih sobojevnikov generalov in simbol zedinjenja.

Spomenik bo postavljen pred vhodom v tivolski park v podaljšku Aleksandrove ceste med pravoslavno cerkvijo in bodočo zgradbo Narodne galerije. Spomenik bo dovršen do letošnje jeseni.

Romunski minister

za zunanje zadeve je prispel v Beograd in obiskal predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića. Oba državnika sta se pogovarjala o raznih mednarodnih vprašanjih, ki zadevajo Jugoslavijo in Romunijo, zlasti pa o odnošjih do Madžarske. Sestanek obeh zunanjih ministrov je posledica nedavnega obiska italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana v Beogradu.

Preobremenjeni in slabo plačani železničarji

Oblastni odbor Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev v Ljubljani je na svoji seji dne 10. januarja razpravljal o današnjem nevdržnem gospodarskem stanju v območju ljubljanskega železniškega ravnateljstva in je s posebnim pozivom opozoril odločilne činitelje na težke razmere, v katerih danes železničarji živijo.

Udruženje predvsem poudarja, da je treba nujno izboljšati gnoten položaj železničarjev in železničarje razbremeniti v službi. Od leta 1935. do danes je porasla draginja najmanj za 30%. Leta 1937. pa so se izboljšali prejemki uslužbencev le za 3 do 8% in to le aktivnim uslužbencem, vpokojencem pa ne. Z današnjimi plačami železničarji komaj krijejo najnujnejše izdatke za golo življenje. Kupna moč železničarjev je močno padla in mnogi so zabredli v dolgove. Zaradi nedovoljnih mesečnih prejemkov

se bori za obstanek v območju ljubljanskega železniškega ravnateljstva 5100 nastavljenecv, 400 pomožnega osebja in 5900 delavcev, to je skupaj 11.400 aktivnih železničarjev, h katerim pa moramo prišteti še 5700 vpokojencev, vdov in sirot.

Udruženje je obširno opisalo, kako je z zaslužki, z zaposlitvijo, stanjem dnevničarjev in stanjem železniških vpokojencev, vdov in sirot. Vsi podatki so podprti s statistiko in dokaznim gradivom, tako da so vse navedbe o nevdržnem gmotnem stanju železničarjev in o preobremenitvi železničarjev v službi dovolj jasno prikazane in dokazane. Udruženje ugotavlja, da v tako kritičnem in obupnem stanju kot danes se železniško osebje še ni nahajalo. V precejšnji meri bi bilo železničarjem že pomagano na osnovi sedaj veljavnih predpisov. Priznati jim je treba vse doklade, dnevničarjem zvišati nagrade, vpokojence izenačiti pri draginjskih dokladah z aktivnim osebjem in v večjem obsegu izkoristiti določbe glede povečanih dnevnic.

70letnik Ivan Mlinar

Predsednik Strokovne komisije za Slovenijo in stari borec za socialno pravičnost v človeški družbi, g. Ivan Mlinar, je te dni v najožjem krogu svojih prijateljev in somišljenikov obhajal 70letnico.

Po rodu je jubilar z Medvedjega brda ob sedanji jugoslovansko-italijanski meji, kjer se je kot kmeti sin rodil 24. januarja 1869. leta.

Z domače šole je odšel na gimnazijo v Ljubljano, a po četrtem gimnazijskem razredu se je posvetil tiskarski stroki. Do vojne je služboval po raznih tiskarnah, po vojni pa je postal uradnik Bolniške blagajne, sedanjega OUZD.

Izza mlada se je Mlinar vneto udeleževal delavskega gibanja. Bil je med ustanovitelji Strokovne komisije in vidnimi delavci nekdanje socialno demokratske stranke. V najtežjih časih je bil urednik socialističnega »Napreja«, vsa zadnja leta pa je ljubljanski urednik mariborske »Delavske politike«. Tako je z borbo za socialno pravičnost združil jubilar tudi plodonosno novinarsko delovanje.

Ob pomembnem življenjskem jubileju želimo vztrajnemu socialnemu delavcu in borcu, da bi še dolgo vztrajal in dosegel s svojim delovanjem kar največ trajnih uspehov v korist trpečih delovnih slojev.

50 let

Ivan Ažman, posestnik iz Hraš, je obhajal 27. januarja 50letnico svojega rojstva. V krogu svoje družine so proslavili ta dan z vso ono domačnostjo in gostoljubnostjo, ki je doma v naših kmetijskih družinah.

Kot praktični kmetovalec, od prirode nadarjen in razumen, se je udeleževal v najrazličnejših gospodarskih in kmetijsko-strokovnih organizacijah z nezlomljivo energijo in dajal pobude za napredek in prosep našega kmetijstva. Vnet zagovornik malega slovenskega kmeta je užival tudi v političnem življenju zaupanje in stal več let na čelu svoje občine. Trajen spomenik si je postavil s šolskim poslopjem, ki je eno najlepših šolskih zgradb na Slovenskem. Siromakom leške občine je trajno zagotovil brezplačno dobavo bukovih drv iz gozdov veleposestnika Borna, kar mu bo zagotovilo trajno hvaležnost revnih kočarjev. Kmetijska družba, Konjerejsko društvo, Mlekarske in sirarske organizacije, Planšarske in pašniške ustanove so imele vedno polno predlogov in koristnih nasvetov od svoje- ga člana uprave Ivana Ažmana.

Na zunaj včasih po gorenjsko trd ima predbro in mehko srce za vsakega. Dober oče in dober gospodar. Gorenjska korenina od nog do glave je še poln energije in volje do javnega udejstvovanja. Odličnemu borcu za kmetijske pravice, ki je stal vedno v prvih vrstah kmetijskega gibanja v SKS in kasneje v JNS želimo tudi mi ob 50letnem jubileju zdravja in uspehov na vseh toriščih njegovega udejstvovanja.

Škofovska konferenca

je trajala ves pretekli teden v Zagrebu. Proti koncu je prispel v Zagreb tudi papeški nuncij in se udeležil škofovske konference. Važnost zasedanja škofovske konference je bila poudarjena zlasti v hrvatskih cerkvenih glasilih.

Carinski dohodki

Kako izdaten vir dohodkov pomeni za državno blagajno carina, kažejo tile podatki:

Letos so znašali carinski dohodki v času od 1. do 10. januarja 20,438.577 din. Lani od 1. do 10. januarja so znašali carinski dohodki 5,413.227 din ali 36-03% manj. Od 1. aprila 1938. do 10. januarja 1939. so znašali carinski dohodki 790,207.481 din po proračunu bi morali znašati 786.088'333. Prebitek torej znaša 4,119.084 din.

Zaščiteni zavodi in jamstvo

Minister trgovine in industrije je v soglasju z ministrom pravde predpisal naslednje tolačenje odst. 4. čl. 44 uredbe o zaščiti denarnih zavodov in njih upnikov: Jamstvo zadrušnikov, ki pri zadrugah z odlogom plačil in sanacijo traja za ves čas izkoriščanja zaščite, je samo posledica podaljšane trajanja njih članstva ter se zaradi tega za časa, dokler ima zadruga odlog plačil ali sanacijo, zadrugni deleži ne morejo niti izplačevati niti prenašati na račun vlog in ostalih obveznosti zadrug.

Prosvečno zrcalo gospodarske bede

Zalostne gospodarske in socialne razmere, ki kljub raznim slavospemom še vedno vladajo v Bosni in Hercegovini, odsevajo najbolj trpko iz podatkov o prosveti.

Tam je še 402.102 oziroma 56'38% nepismenih ljudi. Okraji Bugojno, Prozor, Konjic, Livno, Duvno, Ljubuški in Mostar imajo povprečno po 70 % nepismenih, Prozor sam pa celo skoraj 86 %!

Okraji Stolac, Imotsk, Sinj, Knin in Benkovac imajo po 60 do 70 % nepismenih.

Celo mesta kažejo primeroma žalostno sliko: Split ima 15, Mostar 27, Livno skoraj 36, a Šibenik 44 % nepismenih prebivalcev.

Zlasti je nepismenost velika med ženskim svetom.

Ta žalostna prosvetna slika kliče po temeljitem ozdravljenju. Ali ne bi po vzgledu velikih kulturnih narodov za te predele uvedli prosvetne petletke, da bi po njej ne smelo biti nobenega odraslega Srba niti Hrvata niti muslimana v vsej Bosni in Hercegovini več, ki bi ne znal pisati?!

Kaj se godi po svetu

Španska tragedija

se menda končuje. Po nepričakovano naglem padcu Barcelone so prišli republikanci v položaj, v kakršnem se nikakor ne bodo mogli dolgo braniti. Podoba je, da bodo vsi nadaljnji boji samo še nepotrebno zavlačevanje problema, ki se zdi v jedru že rešen.

Podobno kakor lani jeseni v srednji Evropi, so se tudi tu

velesile

že odločile, preden je to javnosti uradno sporočeno. Ena skupina zastopa dosledno tako zvano »politiko nevmešavanja«, druga s podpiranjem nacionalistov pospešuje zmago generala Franca, ker za svoje pomene potrebuje prav takšno Španijo.

Trenutek za doseg ciljev te druge skupine je izredno ugoden.

General Franco

Anglija

ima čez glavo posla in skrbi z notranjimi in zunanji težkočami. Arabsko vprašanje dela angleškimi državniki sive lase. Prebujajoči se arabski nacionalizem ne kaže posebnega spoštovanja do angleškega imperija, ampak z vedno večjo odločnostjo zahteva svobodo za arabski svet in se malo briga za angleške interese. To stremljenje spretno podpira Italija, ki je na ta način brez posebnih žrtev prisilila Anglijo, da je korak za korakom ugodila njenim zahtevam.

Poleg tega so Anglijo pretresali te dni številni atentati, ki so jih organizirali irski nezadovoljniki. Atentati so bili razpreženi na zelo širokem področju. V Londonu, Liverpoolu, Manchesteru in drugih velikih mestih Anglije in Škotske izvršeni in nameravani atentati, ki so bili deloma v zadnjem trenutku preprečeni, nam pričajo o resnobi in dalekosežnosti irskega vprašanja za Anglijo.

Rusija

posveča vse svoje brige Daljnemu vzhodu in prepušča Evropo, da dozoreva po svoje. Pogled na zemljepisno karto nam pokaže, da ima Rusija v Aziji mnogo več življenjskih interesov kakor v Evropi. Tja je njeno najbolj naravno izhodišče na morje in v svet, tam pa se ji odpirajo tudi najplodnejša tržišča. Poleg tega kiatjske vojne potrebe lahko v toliki meri zaposlujejo rusko industrijo, da ji ni treba iskati dela drugod. Nezanesljivost zapadnih tovarništv je vrhu tega narakuje previdnost v vseh izrazito evropskih vprašanjih. Končno pa Rusija vidi največje jamstvo za varnost svojih zapadnih meja v tem, da so države, ki bi jih utegnile morda ogrožati, kar najbolj zainteresirane drugod, čim dalje proč od Rusije.

Francija

je v veliki diplomatski borbi zadnjih mesecev, če ne morda celo zadnjih let, popolnoma podlegla. Usodne napake, ki segajo daleč nazaj, so Francijo tako rekoč odrezale od Evrope. Obroč, ki se ga je že dolgo bala, je danes malone izvršeno dejstvo. V koliko bo Franciji pomagala iz te stiske njena angleška zaveznica, bo pokazala bližnja bodočnost. Po skušnji zadnjega pol leta sodeč pa ta pomoč ne bo prevelika in v nobenem primeru ne dovolj izdatna, da bi rešila položaj.

Italija

je z zavzetjem Abesinije uresničila svoj kolonialni sen. Zdaj ji gre za to, da si imperij utrdi in spravi kolonije do rentabilnosti. Posebno pa ji gre za varnost potov v kolonije in vse, kar je s tem v zvezi. Zato ji je potrebna taka Španija, kakršno si je zamislila ona.

Nemčija

ima spričo takih razmer lahko stališče. Njena res občudovanja vredna odločnost in vratolomno drzno izkoriščanje vsakokratnega položaja sta jo zopet uvrstili med odločujoče velesile.

Danes njeni industriji primanjkuje surovin, njenemu prebivalstvu kruha. Oboje je skraja na-

Takle je bil položaj španske vojske v Kataloniji na koncu prejšnjega tedna.

meravala dobiti na bližnjem vzhodu. Ker pa je medtem položaj na skrajnem evropskem jugozapadu tako popolnoma dozorel, je popolnoma spremenila svojo taktiko.

Vse zahteve po Ukrajini so utihnile, ker so v ospredju važnejši interesi. Pojavljajo se celo resni glasovi o zblizanju med Nemčijo in Rusijo, o gospodarskih in trgovinskih pogajanjih ter celo o nenapadnem paktu.

Bližnja bodočnost bo razkrila vse načrte, ki se jim spričo sedanjega položaja brčkone ne bo nihče upiral. Verjetno je, da se bo Franciji zgodilo to, kar je lani sama pomagala dati svoji najzvestejši zaveznici.

Italijanski minister Farinacci je v nedavnem govoru v Monakovem javno zahteval Tunizijo in Džibuti, Nemčija odklanja Francijo v srednji in vzhodni Evropi in zahteva še marsikaj.

Spričo vsega tega obeta letošnja pomlad postati čas velikih dogodkov, ki utegnejo marsikje temeljito spremeniti politično podobo pokrajin.

Rusko oboroževanje

V prvi polovici januarja je izšel odlok vrhovnega sveta sovjetske unije o popolni preosnovi ruske oboroževalne industrije v štiri čisto samostojne komisariate: za letalsko industrijo, z gradnjo vojnih ladij, za izdelovanje streliva in za industrijo orožja.

Proizvodnja orožja, letal, streliva in vojnih ladij se je v Rusiji tekom zadnjih dveh let dvignila za 30 odstotkov. Vse sovjetske tovarne, ki delajo za vojne potrebe, so noč in dan zaposlene.

Ljudsko štetje na Ruskem

Ruske državne oblasti so odredile ponovno ljudsko štetje, ki naj ugotovi dokončno resnično število ruskega prebivalstva. Pred nekako dvema leti so že izvršili Rusi ljudsko štetje, ki pa ni uspelo zaradi slabe pripravljenosti. Sedaj so ustanovili 182.000 komisij za ljudsko štetje. —

Cerkev sv. Družine v Barceloni, kras mesta in ponos španskega stavbarstva.

Njim bo prideljena armada 500.000 mož in žen ter še 800.000 pomožnega osebja. Pri popisovanju bodo imeli na razpolago vsa prevozna sredstva, avtomobile in letala, da bodo mogli pravčasno izvršiti svoj posel v ogromnih pokrajinah Sibirije. Rusija šteje sedaj okrog 170 milijonov prebivalcev. Vsako leto se narod pomnoži za okroglo 4 milijone novih državljanov.

Poljska zunanja politika

Na račun poljske zunanje politike je čisto mogoče slišati marsikako pikro opombo. O priliki nedavnega obiska nemškega zunanjega ministra Ribbentropa v Varšavi je glede poljske zunanje politike izjavil novinarjem poljski zun. minister baron Beck, da je osnovno načelo poljske zunanje politike vzdrževanje dobrih odnosov s sosedi. Zaradi tega so enako važni odnosi z Nemčijo kakor z Rusijo. Drugo načelo poljske zunanje politike je lojalna izpolnitev obveznosti napram Romuniji in Franciji. Tretje načelo poljske zunanje politike pa je sklep, da se upre vsakemu poskusu reševati zadeve, ki se tičejo Poljske, brez prejšnjega posvetovanja s poljsko vlado.

Poleg tega je poljski zunanji minister dejal, da se bo Poljska izognila vsakemu sodelovanju s komur koli, ako bi prišlo do oboroženega spopada med Nemčijo in Rusijo. — Glede kolonij je omenil, da se Poljska zanje zanima, ker išče ozemlja za emigracijo (izseljenstvo) in pa zato, ker potrebuje surovin za industrijo. Zato tudi želi sodelovanja z državami, ki imajo kolonije.

Kmetška mladina

Mirna peč

V nedeljo 22. januarja je imelo tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet svoj IV. redni občni zbor. Ob 3. uri je otvoril tov. predsednik zbor, pozdravil navzočih 37 članov in članic, ki so s svojo udeležbo najlepše dokazali svojo zavednost in borbenost.

Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da je društvo izvršilo v preteklem letu mnogo, včasih tudi tihega dela. Poleg tekme koscev in mladinskega zborovanja je društvo organiziralo proslavo 20letnice Jugoslavije v Trebnjem, ki so jo priredila vsa dolenska Društva kmetijskih fantov in deklet in ki je bila ena največjih kmetijsko mladinskih manifestacij v zadnjih letih na Dolenjskem. Za izobrazbo članstva se je vršilo 10 diskusijskih večerov, 2 poučna izleta in 2 predavanja. Knjižnica pa je izposodila 359 knjig.

Pri volitvah je bil izvoljen z malimi spremembami stari odbor s tov. Lojzeto Povšetom na čelu. Občni zbor je bil najlepši dokaz volje kmetijske mladine in dela za napredek naše vasi. — Josip Udovič, podpredsednik.

Našim podeželanom!

V mnogih krajih bi radi ustanovili Društvo kmetijskih fantov in deklet, v katerem bi se organizirali naši fantje in dekleta in si s skupnim delom pomagali pri izobrazbi, katere so nujno potrebni. Ta organizacija nudi najlepšo priliko za razmah prosvete, vzgoje in tudi potrebne zabave na vasi. Vsi, ki se zanimate za ustanovitev društev in ne veste, kako bi začeli in kje bi dobili navodila za ustanovitev, se obrnite na centralo teh društev v Ljubljani. Pišite na naslov: Zveza kmetijskih fantov in deklet, Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 7, od katere boste dobili vse, kar rabite za začetek. Prav tako vam bo Zveza pomagala organizirati razne tečaje, vam preskrbela predavatelje in vas podpirala pri vašem prosvetnem delovanju. Sedaj je najlepša prilika, ko poljsko delo počiva in lahko marsikaj napravite, kar bi vam bilo pozneje težje izvesti. Odločite se takoj, da ne boste izgubili najprimernejšega časa!

Nova »Gruda«

Izšla je prva številka »Grude« 1. 1939. in je s tem stopila v 16. leto svojega obstoja. Vsebinsko se iz leta v leto boljša in je brez dvoma najboljši slovenski kmetijski mesečnik. Letna naročnina din 25— je prav za prav malenkostna. »Gruda« bi morala imeti vsaka zavedna hiša na našem podeželju. V drugi številki »Grude« bo pričel izhajati roman »Pusztá« od najboljšega češkega kmetijskega pisatelja dr. Josefa Knapa. Pisatelj je dobil za svoj roman »Pusztá« prvo državno literarno nagrado, kar znači, da je roman »Pusztá« dovršeno delo in bo nudilo čitateljem »Grude« mnogo užitka. Roman bo ilustriran (opremljen s slikami), kar bo vsebinsko še bolj ponazorilo. Zato svetujemo vsem, ki ljubijo prvovrstne romane, da se takoj naročijo na »Gruda«. Pišite takoj dopisnico na naslov: Uprava »Grude«, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 7. — Stare naročnike pa opozarjamo, da čim prej nakažejo naročnino za lansko leto (zadnji čas je do 15. februarja), ker drugače 2. številke »Grude« ne bodo prejeli. Uprava bo primorana ustaviti »Gruda« vsem netočnim plačnikom in izterjati zaostalo naročnino. Da ne bo nepotrebnih reklamacij, razburjenja ali celo zamere, poravnajte naročnino takoj po položnici, ki je priložena prvi številki. Potem boste imeli zagotovilo rednega prejemanja »Grude«. Ne odlašajte, da zopet ne pozabite na svojo dolžnost!

Vojnik

Združenje gostilničarjev v Vojniku bo priredilo dne 13. februarja 1939 kletarski tečaj. Vabijo se tudi vinogradniki, sadjarji in kletarji. Tečaj je brezplačen. Posebno se vabijo občine Vojnik, Vojnik-okolica, Nova cerkev, Dobrna, Šmartno, Škofja vas. Prijave sprejema Združenje gostilničarjev ali njih društva kmetijskih fantov in deklet do 4. februarja 1939.

Beričevo

Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet je dne 8. januarja t. l., ko se je vršil redni občni zbor, podalo pregled dela v preteklem letu. Iz poročil je razvidno, da je bilo več iger, Miklavžev včer, »kmetijska večerja«, trgatav grozdja itd. Bilo je tudi par predavanj in poučnih izletov. Izvoljen je bil novi odbor, ki ga tvorijo: Ciril Grad, predsednik, Anj Grad, podpredsednica, Miha Grad, tajnik, Jože Kralj, blagajnik, odborniki: Ivanka Puher, Minka Šimenc, Tone Majdič, Ivan Uštinc, Zaman Peter, Franc Šimenc, Pavle Zupančič in Al. Avsec. — Sklenjeno je bilo, da se bo vršila običajna predpustna prireditev na pustno nedeljo dne 19. februarja s »kmetijsko večerjo« na kar opozarjamo tovariška društva, da vzamejo na znanje.

Šivalni stroji

s tovarniško garancijo na ugodne mesečne obroke — Rabljene stroje vzamemo v račun, isti tudi po zelo ugodnih cenah na prodaj!

Nova trgovina

Tyrševa cesta 36
(nasproti Gospodarske zveze)

Sv. Jurij ob Ščavnici

V nedeljo dne 22. I. 1939. smo imeli svoj redni občni zbor v domu Matije Gubca. Prisotnih je bilo 52 članov in članic in 15 članov novoustanovljenega Društva kmetijskih fantov in deklet v Očeslavcih. Na široko smo obdelali preteklost in soglasno sprejeli bodoči program, ki mora prinesiti naši mladini trajnih uspehov. Zlasti svečana mora biti otvoritev našega doma »Matije Gubca«, ki naj bo krona 12letnega dela. Bilo je mnogo žrtev, mnogo težav, vendar naša mladina živi in hoče krepko naprej za končno vstajenje vasi. M. Trstenjak.

Sv. Bolfenk pri Središču

Na splošno željo se bo dobro uspela veseligras s petjem »Na Tržki gori« v nedeljo, dne 5. februarja t. l. ob 18. uri v tukajšnji šoli ponovila.

Ponikva

Tudi pri nas se gibljemo in vodimo borbo za boljše čase. Na zadnji seji je naše Društvo kmetijskih fantov in deklet sprejelo svoj minimalni načrt, ki obsega: 1 organizacijsko in idejno predavanje, 2 dramatični predstavi, 2 poučna izleta, 1 tekmo žanjic, 2 kmetijski predavanja iz živinoreje in gospodinjstva. Skušali bomo storiti tudi več, v kolikor bo pač največ mogoče. S trdno

voljo se doseže vse in po teh načelih tudi pri nas delamo.

Predsednik: Juro Zdolšek.

Tajnik: Nežika Rataje.

Novomeško okrožje

Pomotoma smo objavili, da se vrši dekliski tečaj že v januarju. Sporočamo sedaj vsem tovariškimi društvom, da se dekliski tečaj vrši 26., 27. in 28. februarja v restavraciji Windischer, Novo mesto. Jože Petrič.

Št. Janž na Dolenjskem

Naš redni občni zbor smo preložili na nedeljo 12. februarja 1939., o čemer obveščamo vse člane. — Dnevni red občnega zbora je sledeči: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročila funkcionarjev. 3. Volitev novega odbora. 4. Določitev delegatov. 5. Določitev članarine. 6. Program za tekoče leto. 7. Slučajnosti in predlogi.

V letošnjem letu bomo skušali napeti vse sile, da se delo prosvete dvigne na čim večjo stopnjo. Naš minimalni načrt hočemo izvesti do popolnosti, v kolikor bodo pač moči dopuščale. S prosveto k zmagi. Milan Majeen.

Ljubljana

Zenski odsek Zveze kmetijskih fantov in deklet je imel v nedeljo dne 29. I. 1939. redno sejo, ki je razpravljala o važnih vprašanjih. Na dnevnem redu so bila organizacijska vprašanja, ki naj končno postavijo kmetijsko dekle v kmetijsko-mladinskem pokretu na ono mesto, ki ji pripada. Bile so zanimive razprave o ženskem vprašanju, o zavesti našega dekleta, o samozavesti, o vrednotah kmetijskega dela, o kmetijski kulturi itd. Sklenilo se je organizacijski del ženskega odseka popolnoma preosnovati.

Mlatič

Ja — kdo pa ste vi rešitelji?

V »Domoljubu« pravijo, da je sedaj, ko smo stopili v nove leto, posebno pripraven čas in dobra prilika, da obrnemo pogled naprej: da si natanko ogledamo cilj, ki ga hočemo doseči, in premostrimo pot, po kateri bomo ramo ob ramo korakali cilju nasproti.

Kaj je cilj slovenskega kmečkega gibanja, ki ga hočemo s skupnimi močmi doseči? Odgovor je kratek in jasek: rešiti hočemo slovenski in kmečki dom. V teh besedah je obseženih nešteto vprašanj. Kdor ve, kaj je kmečka hiša in kmečka družina vsakemu narodu, bo videl v izrazu »kmečki dom« najosnovnejše probleme, iz katerih rastejo vsi drugi. Ne gre tedaj pri delu naše kmečke skupnosti zgolj za kmečki stan, četudi pravimo, da se za ta stan borimo. Noben stan ne more biti samemu sebi namen — če bi pa hotel to postati, je zgrešil svojo pravo pot in krenil po krivi poti, ki neizprosno pelje v nesrečo.

Slovenski kmet se zaveda, da iz njegovega stanu raste moč naroda. Dobro ve, da brez njega slovenskega naroda biti ne more. Ve tudi, da so o tem prepričani tudi drugi stanovni, ki so izšli in še vedno iz njega izhajajo, kakor iz neusahljivega vrelca. Ni se mu tedaj treba boriti za to, kar že je in kar že pomeni samo po sebi — brez slehernega boja. Zaveda se pa tudi, da so nujno potrebni tudi drugi stanovni, saj vse to sam vsak hip čisto jasno čuti tako rekoč na lastni koži. Če pravimo, da hočemo rešiti slovenski kmečki dom, hočemo reči, da se je začel ta stanovsko organizirati.

Jaz tukaj ponavljam in ponovno vprašam: Kdo pa ste vi rešitelji?

O vztrajnosti in poštenosti

Bivši minister za socialna pitanja in narodno zdravje gospod Jože Gostinčar iz Vižmarjev pod Šmarno goro, ki je obenem podpredsednik Jugoslovanske strokovne zveze, je napisal

v svojem glasilu svojim tovarišem na račun neke organizacije brez članstva naslednje pametne besede:

»Mi smo gotovo vsi za mir med krščanskim delavstvom, toda ne na način volka, ki je vabil k sebi ovco, da bi jo požrl. Vabilo v »Slovenec« je naravnost žalitev, mimo katere moramo iti le z obžalovanjem, da se nekdo tako globoko spozabi in jasno izjavi, kakor da so delavci pri JSZ sami otroci. Ako jim nismo dovolj »katoliškie«, bomo v tej družbi postali pogani.

Po mojem mnenju se z ozirom na varnost in mir ter na smernice ne moremo kakor koli združiti z ljudmi hudobnega namena. Po mojem mnenju je ta ponudba nesprijemljiva in je kratko za odkloniti.

Vidite, kmetje — to so besede starega, izkušnega moža, iz katerih se lahko v pogledu nadaljnjega razvoja kmetijske organizacije tudi mi nekaj naučimo.

Dopisi

Vinski sejem v Ljutomeru

Vinarska podružnica v Ljutomeru priredi dne 28. februarja 1939. vinski sejem in razstavo vin v dvorani g. Zavratnika v Ljutomeru. Tudi letošnji vinski sejem se vrši v običajnem obsegu kot prejšnja leta. Izgleda, da bo dobro založen z dobrimi sortnimi in mešanimi vini, ki bodo en dan pred razstavo ocenjena. — Vabimo vse vinogradnike iz ljutomerskega, gornjeradganskega in štrigovskega okoliša, da razstavijo svoje vino. Vsi, ki bodo vino razstavili, naj to prijavijo do 23. februarja, vzorce pa pošljejo do 26. februarja t. l. od vsake vrste po tri buteljke. Prijave in vzorce sprejema pisarna občine Ljutomer.

Vabimo tudi kupce in vse interesente, da se osebno prepričajo na vinskem sejmu o dobri kakovosti našega vina.

Otvoritev bo ob 9. uri, zaključek pa ob 20. uri.

Sporazum za ceno mleku

Na sestanku producentov mleka, ki se je vršil dne 26. januarja t. l. se je na posredovanje Kmetijske zbornice dosegel popoln sporazum pri določitvi cen mleka v Ljubljani med zastopniki

vseh dobaviteljev, ki so sklenili, upoštevajoč težak položaj malega konsumenta, da bodo prodajne cene mleka povsod enotne in sicer: za liter din 2:25.

Kmetje se sicer zavedajo, da te cene niso v skladu s produktivnimi stroški, vendar so pristali na te, dokler se ne zboljša položaj malega konsumenta.

Producenti kot konsumenti, naj vzamejo na znanje te cene kot končno veljavne!

Stična

V nedeljo 5. t. m. bo v sokolskem domu pod Ivančnogorico gostovala igralska družina sokolskega društva iz Medvoda. Uprizorili bodo nad vse posrečeno burko »Vdova Rošlinkac«. — Začetek igre je ob pol štirih popoldne. Kdor se res hoče lepo in poceni zabavati, ta bo prišel v Sokolski dom gledat krasno kmečko komedijo. Pričakujemo, da boste prišli tudi iz oddaljenih krajev gledat lepo gorenjsko Vdovo Rošlinko.

Iz naših krajev

× Na cesti iz Kragujevca v Topolo se je z avtomobilom smrtno ponesrečil višji uradnik gradbenega ministristva Branislav Kovačević. Na nekem ovinku se je namreč njegov avto zadel v občestni kamen in se prevrnil. Medtem ko je Kovačević takoj obležal mrtev, so bili vsi njegovi sopotniki le lažje ranjeni.

× V Skoplju je dohitela tragična usoda mladega ljubljanskega rojaka Janeza Zupančiča iz znane napredne družine. Janez je služil tamkaj kadrski rok in bi se bil imel že kmalu vrniti domov, a je bil kot žrtev poklica ustreljen na straži. Truplo pokojnega, ki je bil navdušen Sokol, so prepeljali v Ljubljano, kjer so ga ob številnem spremstvu znancev in prijateljev položili k večnemu počitku. Lahka mu bodi domača gruda, bridko prizadetim staršem in svojem pa naše toplo sočutje!

× V Subotici se je pojavila epidemija možganskega vnetja. Na zahtevo šolske poliklinike so zatorej v torek zaprli ondoto deško meščansko šolo. Vse dijake tega zavoda so pregledali na zdravstvenem oddelku občine.

× V Leskovcu pri Pragerskem je posestniku Antonu Haidniku zrelo gospodarsko po-

slojje. Škoda znaša nad 35.000 din. Požiga je osumljen neki 38letni posestniški sin Martin S., ki so ga oddali v mariborske zapore.

× V Siverišu je v nekem rovu rudnika, ki je last družbe Monte Promina, izbruhnil ogenj. Pri gašenju se je rudar Gore tako opeknel, da je po prevozu v kninsko bolnišnico tamkaj umrl.

× »Toti list« izide za svečnico. Nova številkla je tako pestra, zanimiva in zabavna, da prekaša vse dosedanje. Smeh je pol zdravja, pravi pregovor, zato si ga za spremembo privoščite tudi vi in si kupite to številko »Totega lista«. Dobite ga za din 1'50 v vsaki trafiki, kjer ga pa ni, pišite ponj naravnost na naslov: Uprava »Totega lista«, Maribor, Cvetlična 8. Dopisnica zadostuje.

× V Leskovcu na Hrvatskem je poštarica Dragica Kuffinec nedavno nesla s postaje na vlak denarno vrečo. Grede jo je napadel drzen ropar, jo pobil na tla, ji iztrgal vrečo z 18.700 dinarji ter s plenom urno izginil. Poštarica je pri tem napadu dobila več ran, drznega razbojnika pa iščejo orožniki.

× Na Pobrežju pri Mariboru je zavoljo spora s svojo prijateljico obupal nad življenjem tiskarniški pomožni delavec Alojzij Kodrič in se je na potu z nekega pogreba v neki gostilni zastrupil s kokainom. Na pomoč poklicani zdravnik je mogel ugotoviti samo še smrt.

× V Klokočevcu pri Bregani sta že dolgo živela v sovraštvu brata Kromerička, ki sta bila mejaša. Jeza je nastala zaradi spornega sveta neke gozdne parcele, ki sta si ga v širini enega metra lastila oba in se zaradi tega že cela leta pravdala, da so stroški narasli že na 15.000 din. Z očetov je prešlo sovraštvo na sinova. Ko so ondan grabili listje, sta se na spornem svetu sporekla in stepla bratranca France in Mato Kromerički. Končno je Mato bratranca Francetu z nožem razparal trebuh, da so mu izstopila čreva in je siromak kljub nagli zdravniški pomoči in prevozu v zagrebško bolnišnico podlegel poškodb. Seveda je žalostni dogodek močno razburil vso okolico.

× V Cirkvenj blizu Križevcev so našli v postelji mrtvega premožnega kmeta Franja Gunjeca. Ležal je v mlaki krvi z zevajočo rano na glavi. Nekdo se je ponoči splazil v njegovo sobo in ga iz neposredne bližine ustrelil z lovsko puško. Naboj mu je raznesel glavo.

Tajne Daljnega vzhoda

(Nadaljevanje.)

Kitajska kot živa celota predstavlja približno četrtino vsega človeštva. Ta celota je po številu prebivalstva enaka vsem evropskim narodom skupaj. To celoto je treba sedaj skoraj popolnoma civilizirati v zapadnem smislu te besede, posebno pa jo je treba industrijsko izpopolniti. Na drugi strani ogromno kitajsko ozemlje lahko daje in proizvaja večino potrebščin in surovin, ki so neobhodno potrebne za dejavnost velikih narodov. Končno Kitajska lahko postane neizčrpljiv vir delovnih sil, ki bi bile zelo sposobne, zanesljive in primeroma poceni. Pogosto se govori o mezdah japonskih delavcev. V resnici bi kitajski delavec delo, za katero dobi japonski delavec 7 do 8 frankov dnevno, opravil za 2 do 3 franke. Kitajske delavke, ki so zaslužile na dan po 1'80 franka, so se čutile srečne in so si od tega bore zaslužka celo privarčevale nekaj prihrankov.

Kitajska torej pomeni ogromne še neizkoriščene gospodarske vrednote in kar največjo možnost gospodarskega razvoja in napredka ter bogatstva.

Ako bi kdaj stopila ta sila na svetovni trg, bi takoj prekosila vse ostale. To se vidi že iz tega, da Kitajci, ki se naseljujejo po mestih ob Tihem in Indijskem oceanu in se smejo tam svobodno gibati, takoj zagospodarijo tam vsej trgovini.

Spričo tega ni nič čudnega, da na Kitajsko poželjivo gledajo vse velike države, ki tam iščejo tla za trgovinsko ekspanzijo in investicije. Posebno zadnjih 15 let razvijajo Japonska, Anglija, Zedinjene države, Nemčija, Danska, Rusija in Italija velike napore, da bi se gospodarsko uveljavile na Kitajskem.

Pri tem nastaja novo vprašanje. Zakaj namreč Kitajci sami niso izkoristili ogromnih gospodarskih virov in ljudskih delovnih sil svoje domovine?

Glavni vzrok je brez dvoma nedostopnost kitajske družbe, ki je odrevenela v svojem načinu mišljenja in življenjskih običajev v 2000letni stalnosti in se zato brani koristnih sprememb. Ker pa Kitajec sodi, da je modernizacija potrebna in koristna, mora biti v stikih z drugimi rasami. Kitajska pa je odprta šele primeroma malo časa in dejansko prav za prav sploh ni bila v stikih s tujino, ako izvzamemo največja obmorska mesta.

Ta okorelost kitajskega središča, ki zadržuje ustvarjanje novih virov, je iz velike ljudske rodovitnosti, ki ima svojo oporo v oboževanju prednikov, ustvarila razlog za siromašenje in revščino. Tema se je pridružilo vse zlo, kar ga premore duh družbe, ki se je tako dolgo upirala ideji reforme. Kitajska torej zaradi duševne nedostopnosti in prevelikega siromaštva nima niti najosnovnejših sredstev, ki so potrebna za modernizacijo.

Da bi Kitajsko rešil iz tega položaja, je nastalo gibanje Mlade Kitajske, za njim pa kitajski

nacionalizem, ki se je razvil pod vplivom evropskih in ameriških vseučilišč in ki je dosegel vrhunec v nacionalistični Čankajškovi diktaturi, ki jo posebej ali skupno hkrati podpira sovjetska, ameriška in angleška politika.

Nasproti severne Kitajske leže japonski otoki. Pred izbruhom sedanje vojne je Japonska na svojem ozemlju, v dominijonih in protektoratih ustvarila cesarstvo z nad 100 milijoni prebivalcev.

Najsi je prebivalstvo v delu, ki je Kitajski najbližji, močno pomešano s kitajskim življenjem, se pravi Japonci po izvoru, značaju, duhu in rasi močno razlikuje od Kitajca. Jedro kitajskega prebivalstva je mongolskega izvora, torej celinskega in azijskega v pravem pomenu besede. Japonci je temu nasproti po izvoru priseljenec, iz malajske, deloma pa iz polinezijske družine. Kitajec je praktičen in kritičen ter se zlepa ne navdušuje. Računa z resničnostjo in se čisto zdi brezčuten. V resnici je seveda silno občutljiv, kljub temu pa zna obvladati svoje želje in se jim zna tudi odrekat. Hkratu s tem uživa življenje v največji meri, je razumen delavec in skoro preveč željan znanja, ali nikdar ne radoveden. Japonci je v nasprotju s tem radoveden, dojemljiv, ognjevit, pobožen, torej azijski dvojni evropskih romanskih južnjakov. Poleg nagnjenja k lahkotnim okraskom in otroškim zabavam kaže zlasti privrženost k fanatizmu. Prav zaradi tega Japonca tako miha in zanima tujina. Dasi pa jo posnema, ji ne zaupa in se je ogiblje.

(Konec prih.)

Kmetovalci, sadjarji, vinogradniki!

Nabavljajte vse svoje potrebščine pri Kmetijski družbi, katera ima na zalogi poleg sadnega drevja in trtnih cepljenk pri svojih skladiščih v Ljubljani, Mariboru, Celju, Novem mestu, Slov. Konjicah in Brežicah tudi vse sadjarske potrebščine, različna sredstva za zatiranje škodljivcev na sadnem drevju in trsu, razne škropilnice, Kundejevo orodje, umetna gnojila, krmila itd.

Razne slamoreznice, trijerje, žitočistilnice, Sackove pluge, brane, mlatilnice, sadne mline, gnojnične sesalke ter sploh vse vrste strojev in poljsko orodje dobite v zjamčeni kakovosti in priročni izdelavi vedno pri

Kmetijski družbi, r. z. z o. z.

v Ljubljani, Novi trg 3

× V občini Dole pri Litiji je zadnje čase našel zavetje in delo 27letni Gregor Zalokar, doma iz Šmarjete pri Belj Cerkvi. Fant je bil sirota v pravem pomenu besede, brez staršev in brez doma. Ko je prišel v imenovano občino k posestniku Dolinšku, se je zaradi bede in kdo ve kako dolgotrajnega stradanja njegovo mlado življenje že nagibalo h kraju. Pred kratkim ga je zvečer v hlevu zadela kap, ko se je spravljal k počitku. Zjutraj so domači našli mladega siromaka mrtvega. To je pač kričeče žalostna slika obupnih socialnih razmer na našem podeželju.

× Od Splita do Šibenika, torej za kakih 60 kilometrov dolgo pot, je potrebovala neka dopisnica, ki jo je te dni prejel Mario Lukič v Šibeniku, nič več in nič manj kakor samo ubogih — dvajset let! Dopisnica je bila oddana na pošto 17. 9. 1918. Na nji je znamka za 10 vinarjev s sliko Franca Jožefa. Razen poštnega žiga v Splitu je na nji tudi poštni žig Šibenika z dne 23. januarja 1939.

× V Podmilaču sta se zadnji dve leti neprestano prepirala zakonca Jozo in Anica Dojter, ki sta poprej dolgo živela v lepi slogi. Ondan mu je žena začela očitati, da sploh ni možki. To je moža silovito razkačilo. Pograbil je ženo za vrat in jo začel daviti, dokler ni izdihnila. Po strašnem dejanju se je mož javil orožnikom.

× Na Hribu, vasi pod Sv. Miklavžem, je pogorelo gospodarsko poslopje kresniškemu županu, posestniku Francetu Kokalju, po domače Dragarju. S poslopjem vred je zgorelo nekaj prašičev, 20 kokoši, precej krme, živil in kmetijskega orodja. Poleg tega je ogenj uničil občinsko slamoreznico in čistilnico za žito. Oba stroja sta bila pri županu shranjena, odkoder ju je vsak občan dobil na posodo, kadar ju je potreboval. Kokalj je bil prav nizko zavarovan in seveda trpi občutno škodo. Po raznih okolnostih sklepajo, da je ogenj podtaknila zlobna roka. Posestnik Kokalj je to tudi sporočil orožnikom, ki zdaj vso zadevo preiskujejo in vneto iščejo brezvestnega zločinca.

× Na Martinj vrhu, hribovski gorenjski vasi, se je domov grede ponesrečil 44letni F. Mohorič. Brčkone mu je postalo slabo in je zdrknil s poti v kakih 10 metrov globoko zaseko, kjer je pod debelo snežno plastjo zmrznil. Njegovo truplo so svoji našli šele sedaj, ko je sneg skopnel.

× V okolišju Sv. Lenarta v Slovenskih goricah se je pojavila slinavka in parkljevka, ki je precej hudo prizadela slovenjegoriške kmeto-

× V Sarajevu je policija cele tedne zaman zasledovala vlomsko tolpo, ki je samo v zadnjih dveh mesecih zagrešila nad 20 vlomov. Zdaj so se ptički končno ujeli v past. Pri tem se je izkazalo, da je bila organizatorica in voditeljica, torej sploh »duša« te mračne družine — ženska.

× Pri Sv. Andražu pri Velenju so se stegli fantje. Med pretepom je bil smrtno zaboden pos. sin Franc Zajc.

× Uniforme bo dobila češka mladina, organizirana v novi zedinjeni češki stranki.

Iv. Nemeec:

Sandžak do Plevlja

Zaželel sem z globokim hrepenenjem Darinoga pogleda, prijaznega in mehkega, ki bi oživiljoče dvignil duševnost nam vsem. Težko so padali krampi in se obrušeni od kamenja svetili v soncu; znojne kaplje vojakov pa so kapljale na vsak kamenček kakor da bi ga blagoslovljale in mu želele sredo pri spremembi v prst. Pri vsakem udarcu sem imel občutek, da se vzbuja preteklost, da se bodo vsak trenutek pojavili: Jusuf Bej, Rašid in Dara-Kosovka. Zadržel sem ob pomisli na njo; moj pogled je obvisel v dolini na turški mošeji. Bobneče so odskakovali krampi, iz jamic se je dvigala preteklost. Moja misel je bila povezana z mošejo, Daro, Jusuf Bejom in Rašidom. Srce mi je trpko zavpilo, čutil sem neko posebno čustvo, dozdevalo se mi je, da moram s silnim Darinim pogledom vsa gola rebra spremeniti v lep zeleni gozd. V svoji bližini sem z vso močjo začutil Daro! Tiho mi je šepnila na uho, na čelo me je poljubila. Pred mano je bila Dara, v svileni muslimanski obleki, z razsutimi lasmi in handžarom za pasom. Strmel sem v njo — kakor v jasno modrilo neba; nekje daleč za njo so počasi vstajali zeleni gozdovi. Smreka za smreko, jelke in bori so vstajali iz zemlje do 40 metrov visoki, dokler niso zakrili plevljanske mošeje. Še vedno sem videl pred mano Daro; tiho je stala, naslonjena z desnico na handžar, njene

valce. Zaradi tega so tudi v zadnjem hipu odpovedali redni živinski sejem, ki bi moral biti pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah.

× V okolici Kosovske Mitrovice si je muslimanski kmet Alit Injazović, ki je star blizu 50 let, kupil za ženo po tamkajšnji šegi 12letno Čulo. Deklica je seveda bila močno razočarana, ko se po sklenjeni kupčiji in končanem poročnem obredu videla svojega moža. Skriva se je zaljubila v nekega 16letnega Arnavta. Mož ji je prišel na sled. V strahu, da mu mladenič ne bi mlade žene ugrabil, je noč za nočjo vestno stražil. Nedavno noč je slišal na dvorišču ropot in je z ostro sekuro planil ven ter zamahnil, ko se se odprla vrata harema. V svoje presenečenje pa je spoznal, da ni bilo nikjer duha ne sluha o ugrabitelju, ampak je pogledala venkaj le Čula, ki jo je tako lastni mož ubil. Alit je po nesrečnem naključju ubito ženo položil na mrtvaški oder, nakar s eje šel javit orožnikom.

× V Ormožu se je v preiskovalnem zaporu okrajna sodišča obesil 44letni Ivan Štraser, doma s Pobrežja pri Ptuju. Štraser se je šele lani vrnil iz mariborske kaznilnice, kjer je zaradi raznih zločinov presedel 7 let. Koj nato pa je vlomil v trgovino Kmetijske zadruge v Ormožu. Prijeli so ga v trenutku, ko je nalagal plen na kolo. Iz preiskovalnega zapora je skušal pobegniti, ker se mu pa to ni posrečilo, je raztrgal hlače na trakove. Čeprav je imel zvezane noge, se je v celici priplazil k oknu in se na okenski križ obesil. Ko ga je jetničar našel in ga skušal rešiti, je bilo prepozno. Poklicani zdravnik je ugotovil, da je Štraserju nehalo biti srce.

oči so mi prinašale od trenutka do trenutka nepopisno lepoto in me božale kakor drobno dekletce v zibelki. Dara se je sklonila in me poljubila na usta! — Streslo me je in sunkoma sem vstal iz kupa kamenja! Sanja je izginila, pred mano so enakomerno padali udarci kram-pov, mošeja se je svetila v večernem soncu; vsi hribi okrog Plevlja pa so še vedno kazali gola rebra.

Lep je bil san, tako lep, da še ga danes nosim v sreč. Ničesar ni tako močno vplivalo na mojo duševnost kakor povest o Dari, zato me je večerno sonce zazibalo tudi na trdem kamenju v opojni san.

Počasi so napredovale jamice za nov gozd, ker je trda kamenina z žilavo odpornostjo branila svoja rebra. Vkljub odporu pa je po sedmih letih, takrat sem drugič hodil po Plevlju, vendar le od truda nekaj ostalo. Počasi, toda rastejo bori po onih hribih, kjer se je Dara bojevala za pravico svojega rodu. Sonce se je spustilo za planino, vojaki so dvignili krampe in počasi smo se spustili v kasarno.

Moja notranjost je bila polna Kosovske. Ozrl sem se in resnično zahrepenel, da bi prišla k meni in mi olajšala trpečo dušo. Tudi tokrat je bilo zaman; spomin je ostal, živi — in tudi trpljenje sem skrnil v svojo duševnost.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

reg. zadr. z neom. zavezo v Ljubljani, Tyrševa cesta 18

Nove vloge

vsak čas razpoložljive obrestuje po 4%

Za vse vloge nudi popolno varnost. — Otvarja tekoče račune in izvršuje vse denarne posle. — Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod!

vloge proti odpovedi po 5%

Iz kasarne sem zaslišal pesem prihajajočih vojakov:

Što si rekla Daro
kad ja odoli!
Što si rekla Dodo
više ne mogoh!

Praštaj Daro
mojoj težkoj tuzi;
praštaj dušo,
hajdučke ti krvit!

Bit će ipak
lepšeg kad vremenat!
Tad ćeš saznati —
što pravde nema!

Praštaj meni
pobratimu svome!
Nek ti kletva
mrtva ne prekore!

Melodija pesmi je zvenela v korak, nekoliko podobna znanemu srbskemu bečarcu,* z žalostno zavitim koncem.

Mrak se je počasi spuščal nad Plevljansko kotlino in stiskal vse človeške tegobe v trenutno pozabljenje. Tudi jaz sem bežno potegnil roko čez čelo, da bi pozabil na vse — lepoto in težave, toda Dara-Kosovka mi ni izginila iz spomina...

Neki vojak je pritaženo pel za mano s krožnikom v roki:

Kad mi rekne kaplar:
Ajd u ratnu službu!
Težka mi je noga,
boli u truhulu!

Kad na véce
zove na večeru,
tada uvék
nosim ja banderu!

Haj, haj, ja vojnik,
nema takvog...

Potegnil je tudi meni smehljaj na usta. Po slabi pač vedno pride dobra volja; to je stara stvar. —

To noč sem prebival najrazličnejše sanje, se bojeval s Turki in pogozdoval plevljanske bregove. Med težavami pa se mi je v snu tudi prijazno nasmehnila in toplo pogledala Dara-Kosovka.

Zakaj te ni — tudi danes, prave in resnične Kosovke, ki bi s pogledom rušila slabosti in dvigala plemenitost! (Dalje)

* »Bečarac je znana narodna pesem:

Rodi majko
još jednog bečara;
kad lumpujem,
da imam drugara!

Nasveti za hišo in dom

Sol je važna in neobhodno potrebna snov za pravilno delovanje organizma. Redilne soli se že itak nahajajo skoraj v vsaki hrani, ki jo uživamo. Tudi kuhinjska sol je potrebna, vendar je treba vedeti, da je v vsem potreba poznati pravo mero. Preslane jedi lahko vplivajo kvarno, zlasti na prebavila. Opozorjamo na to, da n. pr. Kitajci in Japonci često izvršujejo samomore z uživanjem velikih količin soli.

Protj vnetju vratu je priporočljivo grgranje z vodo, v kateri je raztopljenega nekoliko galuna. Seveda ne sme biti galuna preveč, ker potem ta raztopina sili k bruhanju.

Potenje nog je neprijeten pojav, ki povzroča poleg drugih nevšečnosti tudi bolečine. Vedi pa, da tega potenja ne smeš ustaviti, ker s potom odvaža telo iz sebe strupe, v katerih bi se sicer zadušilo. Koplji si po večkrat na dan noge v mlačni vodi, v kateri je raztopljene nekaj kuhinjske soli ali pa malo galuna. Da se koža zaradi kislin, ki so v znoju, ne odrgne in ne dobi ran, posipaj — zlasti med prste — nekoliko smukeca. Seveda moraš tudi pridno menjati nogavice.

Važnejša radio predavanja

od 5. do 12. februarja 1939.

Nedelja, 5. februarja. 17.00: Gospodarska navodila in tržna poročila.

Ponedeljek, 6. februarja. 18.00: Mladeničem in mladenkam na pot.

Torek, 7. februarja. 11.00: Slovenska mladina ob meji in na Kočevskem.

Sreda, 8. februarja. 18.00: Glasbeno predavanje. — 18.40: O dolenskih gradovih.

Petek, 10. februarja. 18.00: Vzgojna vprašanja. — 19.50: O naših izseljencih.

Sobota, 11. februarja. 18.40: Ukrajinska vstaja. 20.00: O zunanji politiki.

Sejmi

5. februarja: Sv. Peter pod Sv. gorami;
6. februarja: Novo mesto, Dobrna, Ormož, Murska Sobota;
7. februarja: Metlika, Gornji Logatec, Ormož, Ptuj, Dolnja Lendava;
8. februarja: Celje, Ptuj;
9. februarja: Grahovo, Mengeš, Zagorje ob S., Pilštanj, Slov. Konjice, Turnašče;
10. februarja: Maribor, Sv. Jurij pri Celju-okol.;
11. februarja: Brežice, Celje, Trbovlje.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Kranju so prignali 53 volov, 33 krav, 1 tele, 68 svinj in 51 prašičev.

Prodali so 19 volov, 16 krav, 1 tele, 30 prašičev in 38 svinj, a cene so bile:

Volji od 5 do 6, telice od 475 do 6, krave od 425 do 550, teleta od 750 do 8, prašiči špeharji od 10 do 11, pršutarji pa od 850 do 950 za 1 kg žive teže.

„KmetSKI list“ izhaja vsako sredo. Naročnina znaša letno 30 din, polletno 15 din, za inozemstvo letno 50 din. Inerati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Rokopisov ne vračamo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

KmetSKI hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavozo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**
Telefon št. 28-47 Rač. pošt. hran. št. 14.257 Brzjavni: KmetSKidom
Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

NOVE VLOGE
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši) Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse delne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, žilkega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne Slovace, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, vezbarvni tisk hitro in poceni!

**TISKARNA
MERKUR**

LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEV. 25-52